



Leders tale ved åpningen av Kirkemøtet 2016, 6. april

Kirkerådets leder Svein Arne Lindø

La meg først gratulere kirkemøtets delegater med valget. Dere har påtatt dere ansvar for å lede kirken i en meget viktig periode fram mot 2019. En rekke store og prinsipielle avgjørelser skal tas.

Det er gledelig at valgdeltakelsen i september var høyere enn på lenge. Det er grunn til å tro at dannelsen av Åpen folkekirke bidro til dette. Nå begynner arbeidet med den store variasjon av saker som dere skal ta stilling til. Jeg ønsker dere lykke til med oppgavene.

Dette er mitt 10. kirkemøte, og mitt 6. som leder. Det er med takknemlighet jeg ser tilbake på disse årene. År med mye hardt arbeid, med mange gleder, noen skuffelser og med en rekke møter med mennesker som har satt spor og som har preget meg i mitt arbeid.

Jeg har hatt en opplevelse av å være med på noe viktig ved å drøfte og fatte vedtak i en stor mengde saker. Jeg vil anta at mange av dere allerede gjennom arbeidet i Bispedømmerådene har sett at mangfoldet og bredden i saker er meget stor. Noen synes å være viktigere enn andre, men til sammen utgjør disse en helhet som legger grunnlaget for at mennesker skal få gode møter med kirken, dens medarbeidere, og sist men ikke minst med den oppstandne Jesus Kristus.

Her skal nevnes et utvalg av saker fra tiden jeg har vært med:

- Grunnlovsendringene vedtatt i Stortinget mai 2012
- Trosopplæringsreformen, alle menighetene har fått del i ressursene
- Plan for diakoni
- Plan for kirkemusikk
- Strategiplan for samisk kirkeliv. En meget viktig sak for Dnk.
- Ny liturgi, såkalt grunnordning for gudstjenesten
- Ny salmebok
- Ny kirkeordning fram til KM 2016, grunnlag for de virkelig store endringene som kommer om få år.

I følge DIFIs brukerundersøkelse fra 2015 er kirkens ansatte blant landets beste i sine møter med mennesker. Disse gode møtene gjenspeiler kirkens oppdrag overfor enkeltmennesket. I en tid av endring står vi støtt på vår kristne forankring. Forkynnelsen om frelsen i Kristus Jesus i gudstjenester og andre kirkelige handlinger går hånd i hånd med en rekke trosopplæringstiltak for barn og unge, foredrag, konserter og andre kulturarrangement. Vår kirke er like mye en hverdagskirke som en søndagskirke.

For å kunne skape de gode møtene, må det foreligge gode rammebetingelser for dem som jobber i kirken. I denne forbindelse vil jeg minne om at KM nå blir øverste arbeidsgivermyndighet for svært mange av kirkens tilsatte. Etter alt å dømme blir dere arbeidsgivere ved årsskiftet 2016/2017. Muligens for alle ansatte etter hvert. Det er KM som ved å fordele de midlene Stortinget bevilger som skal sørge for å skape de beste forutsetningene for de gode møtene. Vi tror våre stortingspolitikere er sitt ansvar bevisst. De har bestemt at Dnk skal «være en landsdekkende, lokalt forankret folkekirke med en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.» Kjære statsråd: Regjeringen er forpliktet på dette like mye som Stortinget.

Det handler om midler til drift, til egenkapital og til omstilling. Et samlet beløp på kr 3,3 mrd. Kirkerådet har allerede varslet dette i innspill til budsjett 2017.

Det er krevende både for Kirkemøtet og Kirkerådet å planlegge aktiviteten for 2017 når vi vet så lite om økonomien. Derfor kan vi bare gjenta det som allerede er sagt: Den norske kirke forventer at det bevilges penger til en trygg drift, til en forsvarlig omstilling, og med tilstrekkelige reserver. Vi for vår del skal gjøre alt vi kan for å forvalte midlene effektivt og ansvarlig.

Jeg har allerede nevnt at det i denne KM perioden skal fattes mange viktige beslutninger. På samme måte som i politikken er det viktig å søke bred støtte. Noen ganger innebærer det at en må bruke ekstra tid.

Andreas Aarflot skriver en artikkel i Kirke og kultur 1/2014 med tittel: «Ansvar og ledelse i Den norske kirke». Han skriver blant annet:

« Men det viktigste er at Kirkemøtet kan hevde seg en åndelig moralsk autoritet som hviler i at dets beslutninger er orientert ut fra Guds ord.» (side 20)

Ledelsesbeslutninger i Dnk skal forankres i Guds ord. Når du sitter som delegat i KM utøver du derfor et åndelig lederskap.

Derfor sier Aarflot helt riktig videre: «Det er dette som gir Kirkemøtet en prinsipielt annen karakter enn et politisk forum, eller et vanlig demokratisk organ.»

Mye av min tale til KM 2015 viet jeg til temaet åndelig lederskap. La meg bare understreke et trekk ved slikt lederskap: Det søker fellesskap og enhet som ikke bygger på vaklende enighet, men på kirkens Herre.

For meg var det en ny erfaring å komme inn i Kirkemøtet og Kirkerådet å konstatere at det i mange saker var stor uenighet. Det brøt på dypt vann. Jeg lærte at det å tolerere uenighet var et luthersk varemerke i positiv forstand. Etter hvert som tiden har gått har jeg innsett at det er mye positivt i det å leve med uenighet. Det kan komme noe godt ut av det. Men slik som Aarflot mer enn antyder i sin artikkel er det en utfordring for Kirkemøtet å lete etter samlende løsninger. Polarisering for å skape såkalte «klare valgalternativer» er ikke veien å gå for kirken. Etter min oppfatning skal vi lete etter løsninger som vi kan stå sammen om. Dette vil styrke fellesskapet, dette vil styrke samholdet, og det vil gi styrke til kirken. Å framelske denne egenskap krever vilje og mot, diplomatiske evner, og evne til å lytte og lære av hverandre. Det er mitt håp at disse egenskapene blir framtrødende i de forhandlinger som Kirkemøtet skal gjennomføre i de kommende 4 årene.

På en måte kan en si at kirken virksomhet handler om å skape gode møter. Først og fremst mellom mennesker og Gud. For meg handler det om en personlig relasjon. En relasjon som er oppstått på bakgrunn av et møte. Disse møtene kan ta svært ulike former, og skje under ulike omstendigheter. Likevel vil jeg i min siste tale til KM framheve gudstjenesten som det stedet der livsviktige møter finner sted. Skulle jeg velge et satsingsområde utover det vi for tiden gjør for å øke oppslutning om dåpen, ville det være å iverksette tiltak som gir større oppslutning til søndagens gudstjeneste. Jeg tror at vårt fellesskaps slitestyrke avhenger av at vi møtes i Guds hus, til syndsbejennelse, til syndsforlatelse, til mottagelse av Ordet, til bordets fellesskap, til lovsang og også klage, og felles utsendelse med velsignelse for dagene som kommer. Vi trenger en satsing på gudstjenesten.

Dette KM skal drøfte og fatte vedtak i sak om kirkelige vigsel for likekjønnede par. På et tidlig tidspunkt, og før valgresultatene var kjent, varslet bispemøtet et initiativ til at saken ville bli fremmet for KM 2016. Senere meldte BM saken for KR som sak til KM. Slik situasjonen har vært etter forrige KM behandling, og i særdeleshet slik det har utviklet seg

i 2015, fant jeg det rett å støtte det initiativ som BM varslet. BM har som kjent senere fremmet dette som sak til KM og KR støttet BM.

Igjen vil vi måtte oppleve at følelser settes i sving, og vi vil utfordre hverandre. Vi vil måtte tåle å være uenige også i år. Det er mitt håp at en rekke gode møter mellom enkeltpersoner og mellom grupper vil kunne finne fram til løsninger som både samler og som anerkjenner ulike ståsteder. Også her vil de gode møtene kunne bli til stor betydning.

Det er på sin plass å kommentere den aktuelle situasjonen rundt flyktningpolitikken. Vi synes det er skuffende at regjeringen har tatt så få av innspillene fra høringsrunden til følge. Barns beste blir ikke ivaretatt. Det bør ikke være et mål i seg selv å ha Europas strengeste flyktningpolitikk.

Den norske kirke er en viktig samfunnsaktør og står for en betydelig del av frivillighets-Norge. Vil vil fortsette vårt engasjement og være med på å ønske nye mennesker velkommen til lokalsamfunnene og slik bidra til god integrering og gode møter.

Min tid som medlem av Kirkemøtet og som leder av Kirkerådet er over etter dette KM. Da Kirkerådet ble valgt ble jeg glad over dets sammensetning, at medlemmene representerte hele kirkens bredde i syn på ulike spørsmål og at det var høy kompetanse på ulike fagfelt. Det har jeg som leder måtte lene meg på, lære av, og blitt utfordret på. Det har gitt mange gode møter mellom oss,- også krevende møter. Jeg takker alle medlemmene av KR for samarbeidet i disse 4 årene. Takken går også til KR administrasjon for utmerket samarbeid.

Med det kall jeg fikk og med den utrustning jeg har fått, har jeg forsøkt å stå i ledelsen av kirken på en slik måte at det blir enda flere god møter med mennesker. Slik at kirken med dens budskap om Jesus Kristus blir gjort tilgjengelig og kjent.

Gå og fortell er dette KMs hovedtema.

Vi har mye å fortelle. At Jesus er stått opp, at døden er overvunnet. Vi skal fortelle at mennesker er mer verd enn hele verden. At vi er gitt ansvar for å forvalte et sårbart skaperverk. For at dette budskapet skal nå fram må vi lykkes i å skape de gode møtene. Lykke til med KMs arbeid som et viktig ledd i at vi skal lykkes i oppdraget:

Meir himmel på jorda ved at Den norske kirke skal være bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende.

Godt kirkemøte.